

OPS

tuki 2016

YMPÄRISTÖOPPI

Marita Kontoniemi

Jyväskylän normaalikoulu

marita.kontoniemi@norssi.jyu.fi

OPPIAINEEN TEHTÄVÄ

- Rakentaa perusta ympäristö- ja luonnontietoaineiden eri tiedonalojen osaamiselle
- Tukea oppilaan ympäristösuhteen rakentumista, kasvua ihmisenä sekä maailmankuvan kehittymistä
- Ohjata ymmärtämään ihmisten tekemien valintojen vaikutuksia elämälle ja ympäristölle
- Biologian kannalta: oppia tuntemaan ja ymmärtämään luonnonympäristöä, ihmistä, elämää, sen kehittymistä ja reunaehtoja maapallolla
- Maantiedon kannalta: tutkia omaa lähiympäristöä, erilaisia alueita maapallolla, niillä esiintyviä ilmiöitä ja alueilla asuvien ihmisten elämää
- Fysiikan kannalta: tukea luonnon perusrakenteiden ja ilmiöiden ymmärtämistä ja selittää näitä ilmiöitä käyttäen kokeellisin menetelmin saatavaa tietoa
- Kemian kannalta: rakentaa ymmärrystä aineiden ominaisuuksista, rakenteista ja muutoksista
- Terveystiedon kannalta: oppia ymmärtämään terveyden edellytyksiä ympäristössä ja ihmisten toiminnassa ja edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista

OPETUKSEN TAVOITTEET

- Merkitys, arvot ja asenteet
- Tutkimuksen ja toimimisen taidot
- Käsitteelliset ja tiedonalakohtaiset tavoitteet

Ympäristöopin keskeiset tavoitteet vuosiluokilla 1-2

http://www.oph.fi/download/160360_opsluonnos_perusopetus_vuosiluokat_1_2_19092014.pdf

Ympäristöopin keskeiset tavoitteet vuosiluokille 3-6

http://www.oph.fi/download/160361_opsluonnos_perusopetus_vuosiluokat_3_6_19092014.pdf

KESKEISET SISÄLTÖALUEET

Sisällöt valitaan siten, että ne tukevat tavoitteiden saavuttamista ja hyödyntävät paikallisia mahdollisuuksia. Sisältöalueista muodostetaan kokonaisuuksia eri vuosiluokille.

- Ympäristöopin keskeiset sisältöalueet vuosiluokille 1-2:
  - Kasvu ja kehitys, kotona ja koulussa toimiminen, lähiympäristön ja sen muutosten havainnointi, tutkiminen ja kokeileminen, elämän perusedellytysten pohtiminen ja kestävän elämäntavan harjoittelu
http://www.oph.fi/download/160360_opsluonnos_perusopetus_vuosiluokat_1_2_19092014.pdf
- Ympäristöopin keskeiset sisältöalueet vuosiluokille 3-6:
  - Minä ihmisenä, arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen, löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan, ympäristön tutkiminen, luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
http://www.oph.fi/download/160361_opsluonnos_perusopetus_vuosiluokat_3_6_19092014.pdf

OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

- Lähtökohtana ovat oppilaiden **omat kokemukset** ihmiseen, ympäristöön, ihmisen toimintaan ja arkeen liittyvistä asioista, ilmiöistä tapahtumista. Tavoitteena on tietojen ja taitojen **soveltaminen** oppilaan omassa elämässä.
- Työtapojen ja oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon **toiminnallisuus, vuorovaikutteisuus, kokemuksellisuus ja elämyksellisyys** sekä ympäristöopin monitieteinen perusta. Tavoitteena on , että oppimisympäristöinä käytetään luokkayhteisön ja –tilojen lisäksi lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä, yhteistyökumppaneiden toimintaympäristöjä, erilaisia yhteisöjä ja vuorovaikutustilanteita sekä tieto- ja viestintäteknologisia ympäristöjä.
- Työtapojen valinnassa keskeistä on oppilaiden ohjaaminen yksin ja yhdessä **tutkimiseen** sekä erilaisten näkökulmien **pohtimiseen**. Oppilaiden **aktiivinen työskentely** opiskeltavan ilmiön, teeman tai ajankohtaisen ongelman parissa tukee ympäristöopin tavoitteiden mukaista oppimista.

OHJAUS, ERIYTTÄMINEN JA TUKEA

- Ympäristöopin tavoitteiden kannalta keskeistä on ohjata ja tukea **oppimaan oppimisen harjoittelua**. Ohjausta ja tukea tarvitaan erityisesti turvalliseen ja muut huomioivaan toimimiseen eri oppimisympäristöissä. Oppimisessa ja työtapojen valinnassa otetaan huomioon oppilaiden **aikaisemmat tiedot ja taidot** sekä kehitykseen, elämäntilanteeseen ja kulttuuriin liittyvät **erityistarpeet**. Oppilaita ohjataan kunnioittamaan jokaisen oikeutta yksityisyyteen itseään koskevissa henkilökohtaisissa asioissa. Tutkimuksellinen työskentely ja eri ajattelun taitojen tasolla olevat harjoitukset voivat tukea eriyttämistä **yksilöllisten tarpeiden** mukaan. Ohjaus ja tuki, työtapojen valinta sekä **onnistumisen kokemukset** tukevat oppilaan oppijaminäkuvan vahvistumista ympäristöopissa huolimatta mahdollisista oppimisvaikeuksista.

OPPIMISEN ARVIOINTI vuosiluokilla 1-2

- Monipuolista arviointia tukee opittavien asioiden jakaminen **kokonaisuuksiksi**, joilla on omat tavoitteensa ja arviointiperusteensa.
- Työskentelyn etenemistä ohjataan rakentavan palautteen, kysymysten ja konkreettisten kehittämisehdotusten avulla. **Myönteinen palaute ja kannustaminen** tukevat erityisesti tutkimisen taitojen ja motivaation kehittymistä.
- Oppilas voi ilmaista osaamistaan kirjoitettuna tekstinä, toimintana ja muuna ilmaisuna. Arviointi perustuu **monimuotoisten tuotosten lisäksi** oppilaiden **työskentelyn havainnointiin ja keskusteluihin**. Oppilaat harjoittelevat tunnistamaan omaa oppimistaan ja toimintaansa sekä kannustamaan toisiaan oppimisessa.
- **Arvioinnin kohteena eivät ole oppilaan arvot, asenteet, terveyskäyttäytyminen, sosiaalisuus, temperamentti tai muut henkilökohtaiset ominaisuudet.**
- Keskeisiä arvioinnin kohteita:
  - turvallinen toimiminen
  - ryhmässä toimimisen harjoitleminen
  - tutkiminen ja toimiminen sekä liikkuminen lähiympäristössä
  - havaintojen tekeminen

OPPIMISEN ARVIOINTI vuosiluokilla 3-6

- Oppilaille tarjotaan **monipuolisia mahdollisuuksia osoittaa oppimistaan**. Arviointi perustuu monimuotoisten tuotosten lisäksi oppilaiden **työskentelyn havainnointiin ja keskusteluihin**.
- **Sisällön lisäksi arvioidaan olennaisen hahmottamista, tiedonhakua ja ilmaisun selkeyttä**. Kokonaisuuksien lopussa arvioidaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.
- **Arvioinnin kohteena eivät ole oppilaan arvot, asenteet, terveyskäyttäytyminen, sosiaalisuus, temperamentti tai muut henkilökohtaiset ominaisuudet**.
- Lukuvuositodistukseen annettavassa arvioinnissa oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.
- Ympäristöopin **valtakunnallisia kriteerejä** käytetään määriteltäessä osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten.
- Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä tutkimisen ja toimimisen taitojen lisäksi myös **tiedonalojen osaaminen**.